

Könyvtárak szövetségben!

Magyar Zsuzsanna
MTA SZTAKI ITAK

2011.04.29

"Piackutatók szerint 2015-re Magyarországon több okostelefont adnak majd el, mint hagyományos készüléket. Még megdöbbentőbb azonban egy frissebb felmérés eredménye: világszinten 2014-re többen használnak majd mobilkészüléken internetet, mint számítógépen.

A trendek egyértelműen mutatják, az internet jövője: a mobilitás."*

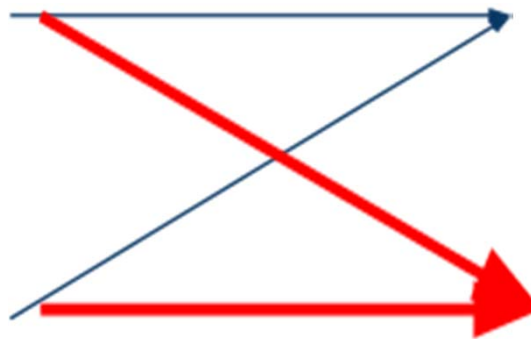
És mi lesz a könyvtárakkal?

Könyvtár = tartalom + kölcsönzés

Tartalom

- Hagyományos – (kézbe fogható tartalom)

- Internetes tartalmak – (virtuális tartalom)

Kölcsönzés

- Hagyományos beiratkozás, helyben szolgáltatás

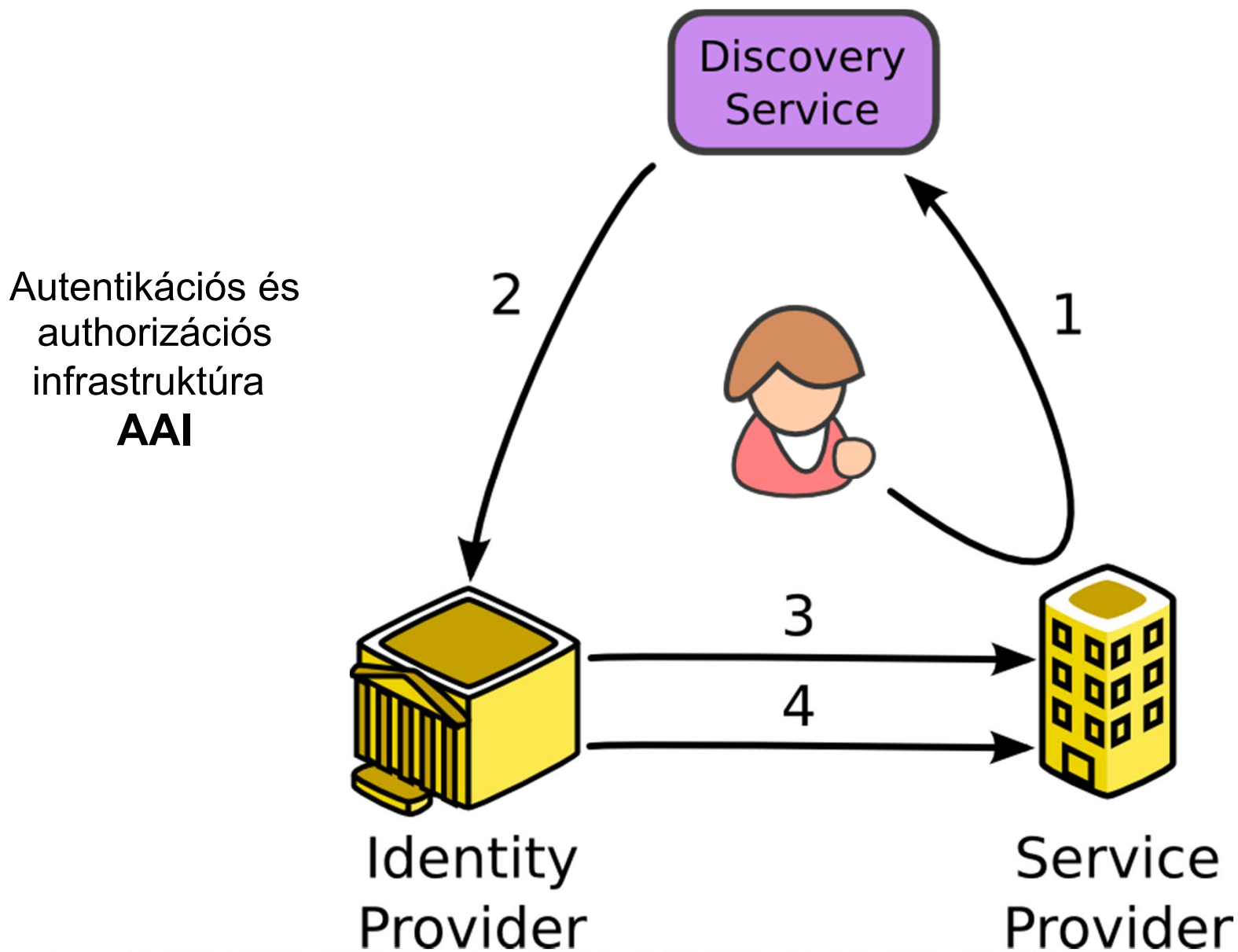
- Szövetségi alapon történő beiratkozás és azonosítás, mobil szolgáltatás

Az olvasó azonosításának problémája és az erről hozott döntés nem informatikai, hanem szervezeti!

Azonosítási és jogosítási modellek

- **Azonosítási eljárás:** megbízható kommunikációs eljárás arra, hogy a küldő felet összekapcsolja a fogadó félnél tárolt identitásával
  - **Egyedi azonosítás:** minden alkalmazói rendszer önállóan és függetlenül végzi az azonosítást (pl. a könyvtári rendszerek jelenlegi azonosítása, távközlési szolgáltatók felhasználó azonosítása, levelezési szolgáltatók azonosítása, stb.) Az eredmény: a felhasználónak többféle hozzárendelt identitása lehetséges, eltérő jogokkal
  - **A föderatív azonosítás:** független azonosítással rendelkező szervezetek szereződésen alapuló együttműködése - elfogadják egymás felhasználó azonosítását (pl. VISA/EC bankkártya szövetség, GSM mobil telefónia, Ügyfélkapu, EBSCO hozzáférés)

A föderatív azonosítás folyamatai

Hazai azonosítási föderációs megoldások

- Jelenleg a közszférában egyetlen szabványos kommunikációs protokollra épülő azonosítási föderáció áll a megalakuláshoz közeli állapotban; ez a kutatóhálózati **EduID** föderáció. Az **EduID** műszakilag kidolgozott, jogilag előkészített.
- Az **EduID** föderációban jelenleg résztvevő intézmények nagy egyetemek és kutató intézetek. Felhasználóik könyvtár használók, igénylik és elvárják az online tartalomszolgáltatást.
- A **Corvina** és a **Huntéka** integrált könyvtári rendszerek - TÁMOP pályázatok eredményeként - **műszakilag képesek** szabványos kommunikációs protokollra épülő azonosítási föderációkban mint azonosító szolgáltató (IdP), és/vagy mint tartalom szolgáltató (SP) résztvenni.
- Föderatív rendszerek a FSZEK-ben, a győri Kisfaludy Károly Megyei Könyvtárban, a SZTAKI könyvtárában.

A tartalomszolgáltatás mobilitása érdekében a szakmai szövetségeken túl ideje létrehozni a könyvtárak azonosítási szövetségét!

Mérlegelés...

1. Ha nincs szövetség...

erősség	gyengeség
<ul style="list-style-type: none"> - a bevétel stabilitása, - “az én olvasóm, nekem fizet”	<ul style="list-style-type: none"> - a könyvtár határa a könyvtár bejárata - a könyvtári alkalmazások integrálhatóságának gyengesége
lehetőség	veszély
<ul style="list-style-type: none"> - mindenki mehet a maga feje után (függetlenség)	<ul style="list-style-type: none"> - a könyvtári szolgáltatások kiterjeszhetőségének hiánya

Mérlegelés...

2. Ha az *EduID-n* belül jön létre..

erősség	gyengeség
- egyetlen, erős hazai föderáció	<ul style="list-style-type: none"> - könyvtári érdek- érvényesíthetőség korlátozott - EduID policy, attribútum kezelés erősen eltérő - tartalomszolgáltatókkal való megállapodásokban a könyvtárak érdekei nehezebben érvényesíthető - a kötelező NIIF tagság költségei
lehetőség	veszély
- gyorsabb indulás	- nem sikerül, ill. nem lehetséges föderációs konszenzust kialakítani a könyvtárak között és az EduID-vel

Mérlegelés...

3. *Ha független könyvtári szövetség alakul..*

erősség	gyengeség
<ul style="list-style-type: none"> - független föderáció - speciális szolgáltatások lehetősége más föderációk számára 	<ul style="list-style-type: none"> - a föderáció fenntartási költségei - a föderáció kialakításának adminisztratív terhei
lehetőség	veszély
<ul style="list-style-type: none"> - az EduID-től függetlenül megjelenni a tartalomszolgáltatókkal való tárgyalásokban - az EduID föderációban tartalomszolgáltatóként képesek megjelenni a könyvtárak 	<ul style="list-style-type: none"> - nem sikerül föderációs konszenzust kialakítani a könyvtárak között

Mikor jelenik meg a magyar könyvtári szövetség ebben a listában?

Shibboleth Login
EBSCO Support Site

To login using your institution's login credentials, select a region or group.

Select your region or group

- Select your region or group
- Japanese Research and Education - GakuNin Test
- Austrian Academic Computer Network
- Swiss Higher Education
- Swedish Id Federation for HigherEd
- US Higher Education
- UK Higher Education
- Netherlands Higher Education
- EBSCO Publishing
- German Higher Education and Research
- French Universities and Grandes Ecoles
- RCTSaai - Portuguese Federation
- Czech academic identity federation eduID.cz
- Servicio de Identidad de RedRIS
- [View All Institutions](#)

Learn more about
[EBSCO Publishing's Product & Services](#)

Important User Information: Remote access to EBSCO's databases is permitted to patrons of subscribing institutions accessing from remote locations for personal, non-commercial use. However, remote access to EBSCO's databases from non-subscribing institutions is not allowed if the purpose of the use is for commercial gain through cost reduction or avoidance for a non-subscribing institution.

[EBSCO Support Site](#) | [Privacy Policy](#) | [Terms of Use](#) | [Copyright](#)

[EBSCOhost Connection](#)

© 2011 EBSCO Industries, Inc. All rights reserved

EBSCO Publishing Green Initiatives

Köszönöm a figyelmet!

?